

VERSLAG

van de jury voor de Prijs Dr. José Daels 2017*

Voor de Prijs Dr. José Daels 2017 voor gynaecologie-verloskunde, zijn vier kandidaturen ingediend, met name van:

- Lieselot DELEYE (Universiteit Gent, Vakgroep Geneesmiddelenleer), met een werk, getiteld: “Massively parallel sequencing in preimplantation and prenatal genetic diagnosis”.
- Tjalina HAMERLYNCK (Universitair Ziekenhuis Gent, Vrouwenkliniek, Dienst Verloskunde), met een werk, getiteld: “Nieuwe inzichten in de hysteroscopische behandeling van intra-uteriene afwijkingen”.
- Griet VANDENBERGHE (Universitair Ziekenhuis Gent, Vrouwenkliniek, Dienst Verloskunde), met een werk, getiteld: “Belgian Obstetric Surveillance System B.OSS”.
- Joris VRIENS (Katholieke Universiteit Leuven, Laboratorium voor endometrium, endometriose en reproductieve geneeskunde), met een werk, getiteld: “Over muis en mens: Ontwikkeling van nieuwe onderzoekstrategieën voor het bestuderen van implantatie en placentatie processen tijdens de zwangerschap”.

Op 25 november 2017 werden Aart de Kruif (voorzitter), Anne De Paepe, Herman Tournaye (secretaris), André Van Assche en André Van Steirteghem als leden van de jury verkozen. De jury beraadslaagde op 27 januari 2018. Aart de Kruif, Anne De Paepe en Herman Tournaye waren aanwezig. André Van Assche en André Van Steirteghem waren verontschuldigd. André Van Steirteghem bezorgde vooraf een schriftelijke beoordeling.

Ontvankelijkheid van de kandidaturen

Alle kandidaturen worden ontvankelijk bevonden.

Samenvatting en beoordeling van de ingediende werken

Lieselot Deleye stelt zich kandidaat met haar proefschrift over “Massively parallel sequencing in preimplantation and prenatal genetic diagnosis”. Hierin onderzoekt ze de toepassing van “shallow massively parallel sequencing” (MPS) voor prenatale genetische diagnose (PGD) voor “copy number variation” (CNV) en detectie van aneuploïdie, als substituuut voor “array comparative genomic hybridization” (arrayCGH). Verder onderzoekt ze het succes van de modernste “whole genome amplification” (WGA) -methodes voor onder andere shallow MPS CNV-analyse en “short tandem repeat” (STR) -analyse op enkelvoudig gefixeerde en niet-gefixeerde cellen. Mede dankzij dit onderzoek zijn de instrumenten beschikbaar voor een genetische analyse in cel-gebaseerde niet-invasieve prenatale tests (NIPT), zodra het mogelijk is om foetale cellen betrouwbaar uit het maternaal bloed te isoleren.

Tjalina Hamerlynck presenteert een nieuwe hysteroscopische techniek, namelijk hysteroscopische morcellatie, welke ze heeft ontwikkeld op basis van retrospectief en prospectief gerandomiseerd onderzoek. Ze vergelijkt deze techniek met de gouden standaard voor de behandeling van intra-uteriene afwijkingen (poliepen, myomen en placentaresten), namelijk resectoscopie. Het onderzoek van Tjalina Hamerlynck heeft geleid tot nieuwe inzichten in operatieve hysteroscopie en heeft aanleiding gegeven tot aanvullend, nog lopend gerandomiseerd onderzoek rond de behandeling van placentaresten.

Griet Vandenberghe stelt zich kandidaat met onderzoek over het Belgian Obstetric Surveillance System (B.OSS). BOSS is een effectief registratie- en evaluatiesysteem voor ernstige maternale morbiditeit in België. De gegevensverzameling gebeurt actief, prospectief en web gebaseerd en mag rekenen op de vrijwillige medewerking van alle materniteiten. De resultaten van de B.OSS-registraties brengen de onderzochte obstetrische complicaties in kaart (kwantitatief) en geven aanleiding tot een kritische evaluatie van de organisatie van onze obstetrische zorg (kwalitatief).

Joris Vriens presenteert een bundeling van een reeks nieuwe onderzoekstechnieken die bijdragen tot het verwerven van nieuwe inzichten in belangrijke voortplantingsprocessen, zoals decidualisatie, implantatie en placentatie. Het onderzoek beschrijft voor het eerst de functionele expressie van TRP-kanalen in humane endometriale, epitheliale en stromale cellen, die een belangrijke sensorische rol kunnen spelen in het detecteren van implantatie- en decidualisatie-signalen. Tenslotte wordt een nieuw muismodel voor endometriose voorgesteld, dat de zoektocht naar nieuwe geneesmiddelen zal bevorderen.

Motivering van het juryvoorstel

* Het verslag werd door de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België bij geheime stemming goedgekeurd ter vergadering van 23 februari 2018.

Alle voorgestelde dossiers vallen onder de doelstelling van de Prijs Dr. José Daels, alle zijn van een gedegen kwaliteit en geven blijk van de nodige gedrevenheid van de onderzoekers.

Na overleg wordt unaniem voorgesteld om de Prijs Dr. José Daels 2017 voor gynaecologie-verloskunde toe te kennen aan de heer Joris Vriens, 39 jaar oud en werkzaam als onderzoeker aan de Katholieke Universiteit Leuven in het “Laboratorium voor endometrium, endometriose en reproductieve geneeskunde” voor zijn werk over transient receptor potential channels (TRP channels) in endometrium. Deze onderzoeker (H-index 28 met 4393 citaties) heeft zijn sporen aanvankelijk verdiend in het “Labo voor Ionenkanaal onderzoek” en vervoegde vanaf 2011 het “Labo voor endometrium, endometriose en reproductieve geneeskunde”. Het voorgelegde werk betreft de ontwikkeling van nieuwe *in vitro* en *in vivo* onderzoeksmodellen die kunnen bijdragen tot nieuwe inzichten aangaande embryo implantatie en placentatie. Deze inzichten zijn belangrijk voor de verbetering van de kansen op succes bij vruchtbaarheidsbehandelingen. Zijn publicaties over dit onderwerp worden veelvuldig geciteerd.

De jury stelt bijgevolg voor om de Prijs Dr. José Daels 2017 voor gynaecologie-verloskunde toe te kennen aan de heer Joris Vriens voor zijn werk, getiteld: “Over muis en mens: Ontwikkeling van nieuwe onderzoekstrategieën voor het bestuderen van implantatie en placentatie processen tijdens de zwangerschap”.

De verslaggever,
Herman TOURNAYE